

Folkehelsekonferansen 2024

24. november 2024

Not closing the gap. The social gradient in institutional trust from 2011–2019.

Camilla Ihlebæk^{1,2}, Camilla A. Stenmarch¹, Emma C. A. Nordbø¹, Anni Skipstein³

¹Institutt for folkehelsevitenskap, NMBU

²Institutt for velferd, ledelse og organisasjon, HiØ

³Østfold fylkeskommune

“TILLIT”

Lysinstallasjon av Lars Ramberg, Økern, Oslo

”Tillit er selve fundamentet i et demokratisk samfunn. Tillit er en tro på og forvissning om at noen er til å stole på i det som kreves for å mestre en bestemt situasjon.»

[TILLIT på Økern – Oslo kommunes kunstsamling \(kunstsamlingen.no\)](http://kunstsamlingen.no)

Foto: Camilla Ihlebæk

Institusjonell tillit

- Institusjonell tillit omhandler tiltro til politiske og offentlige institusjoner.
- Viktig del av sosial kapital og sosial bærekraft
- Norge har høye nivåer av både generell og institusjonell tillit
- Norge har også økende sosiale ulikheter

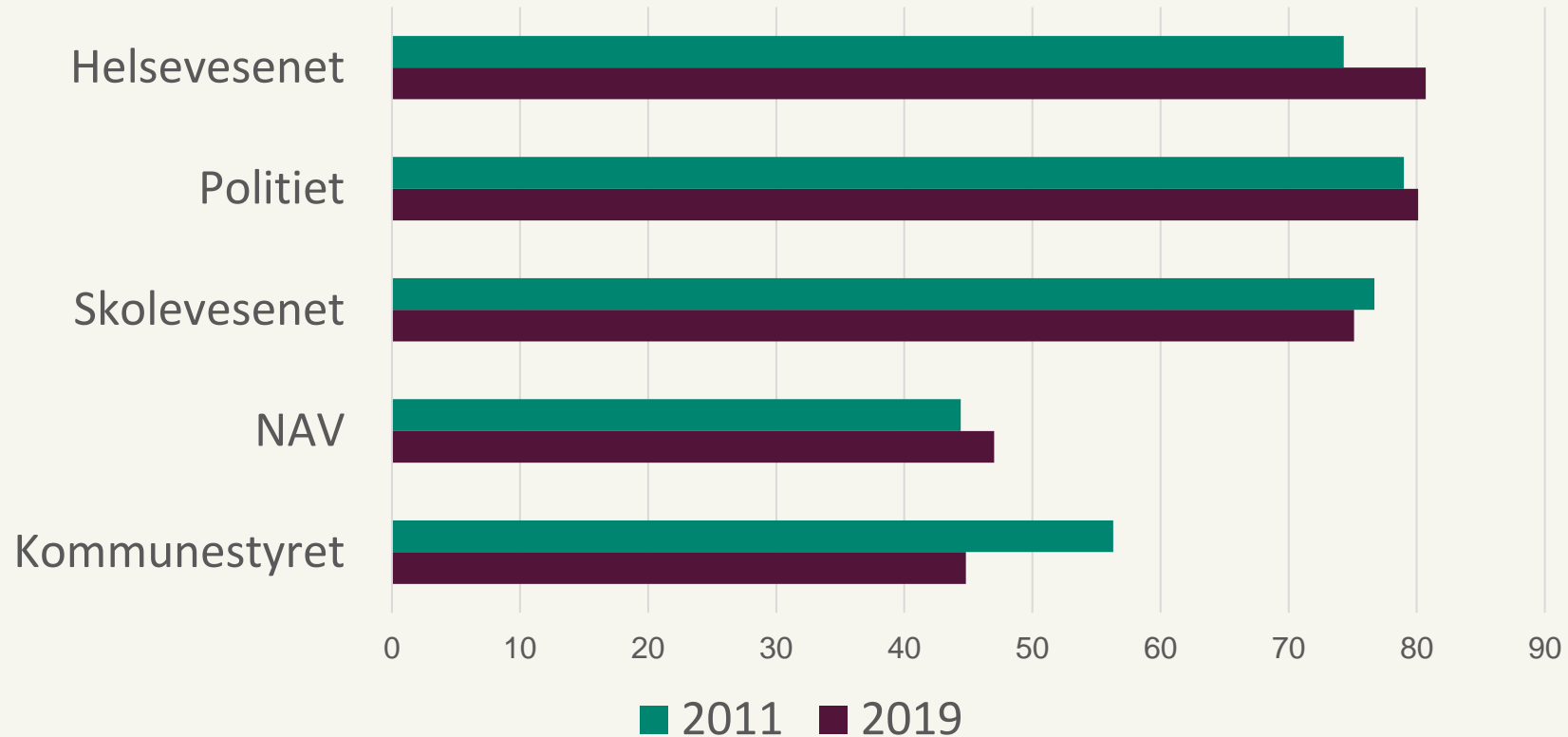
Forskningsspørsmål:

- Er det en sosial gradient i institusjonell tillit?
- Er det endringer i institusjonell tillit fra 2011-2019?

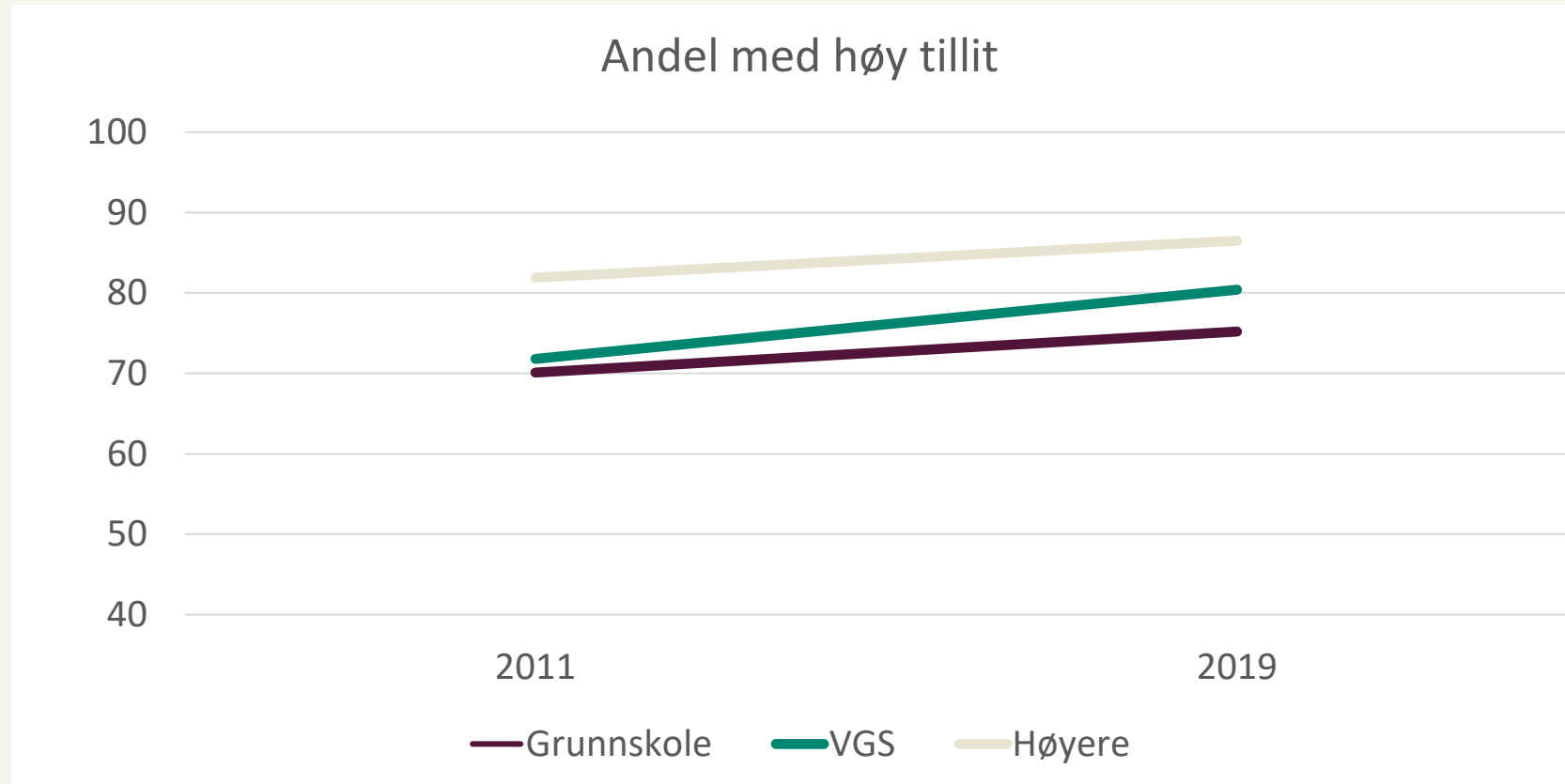
Metode

- Data fra folkehelseundersøkelsene i Østfold i 2011 (N=16673) og 2019 (N=15935)
- Hvor stor eller liten tiltro har du til følgende institusjoner: helsevesenet, skolevesenet, NAV, politi, kommunestyret? (Svært stor, ganske stor, ganske liten, svært liten)
- Kjønn, alder og utdanning
- Logbinomial regresjonsanalyser ble benyttet for å undersøke endringer i andelen som hadde høy tillit over tid. Analysene ble kontrollert for kjønn og alder.

Andel som rapporterte høy tillit i 2011 og 2019

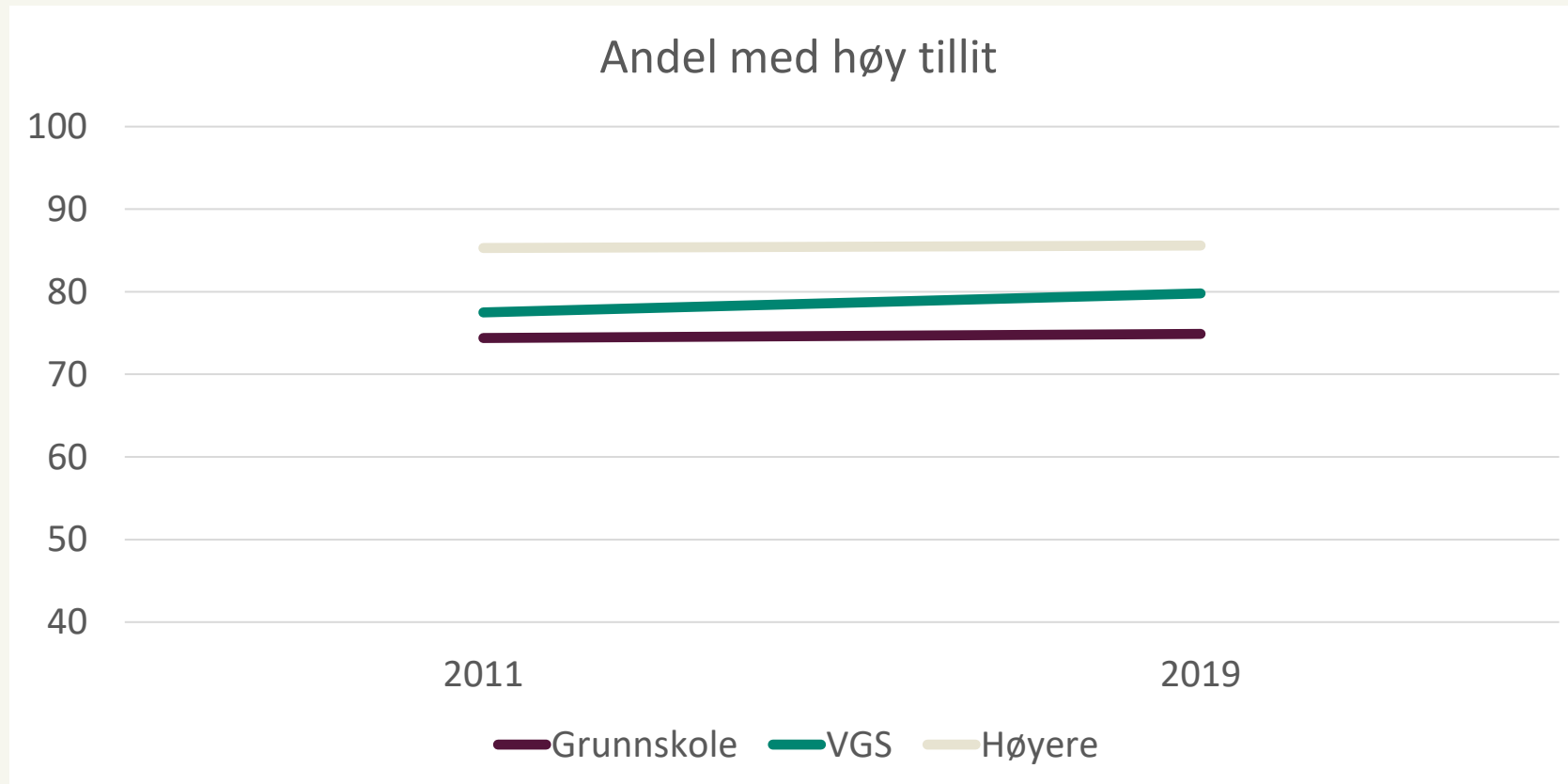

Helsevesenet

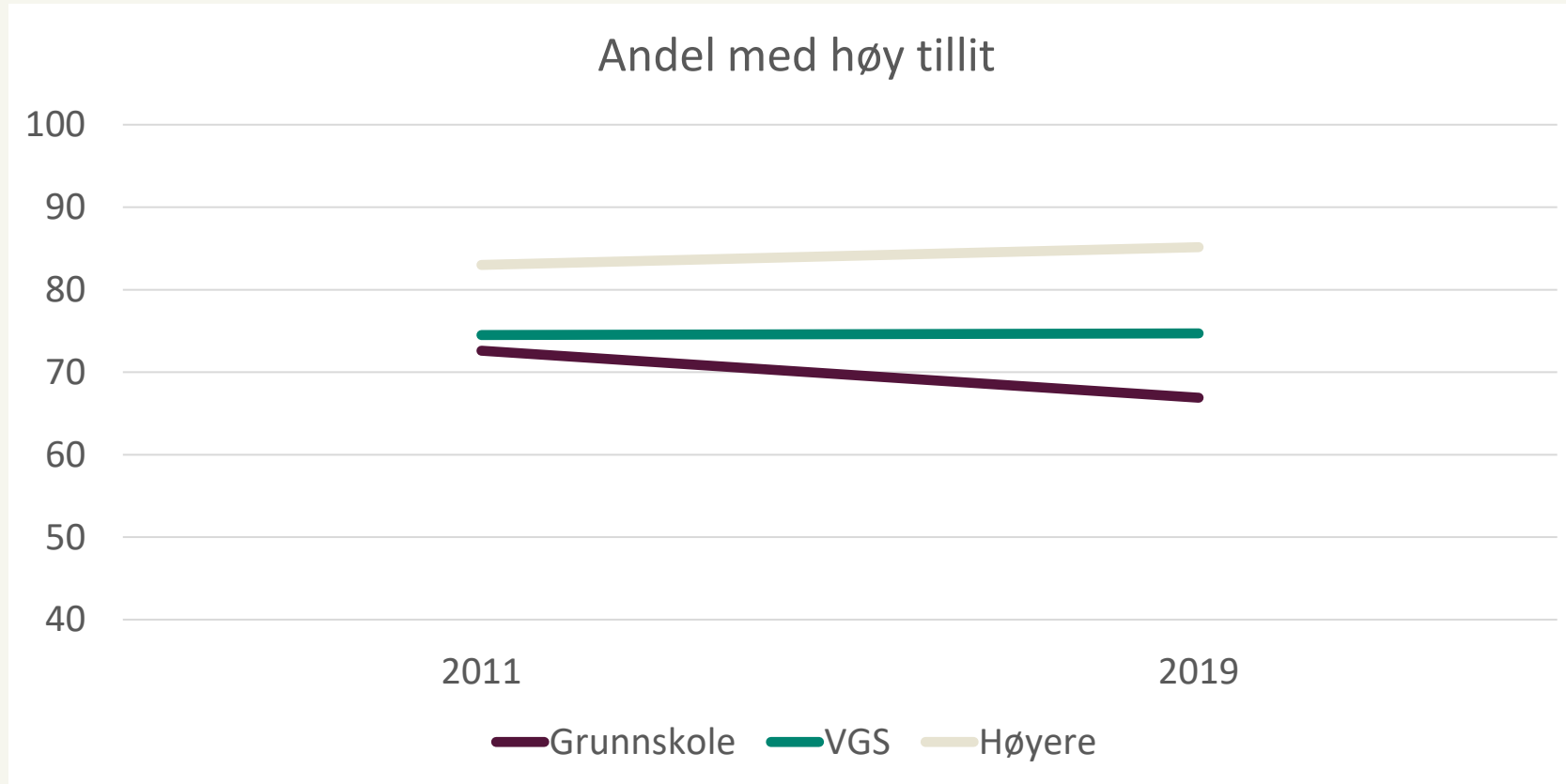
Signifikant økning i tillit: Grunnskole: RR=1.10; VGS: RR=1.12; Høyere: 1.06 ($p < 0.05$)

Politi

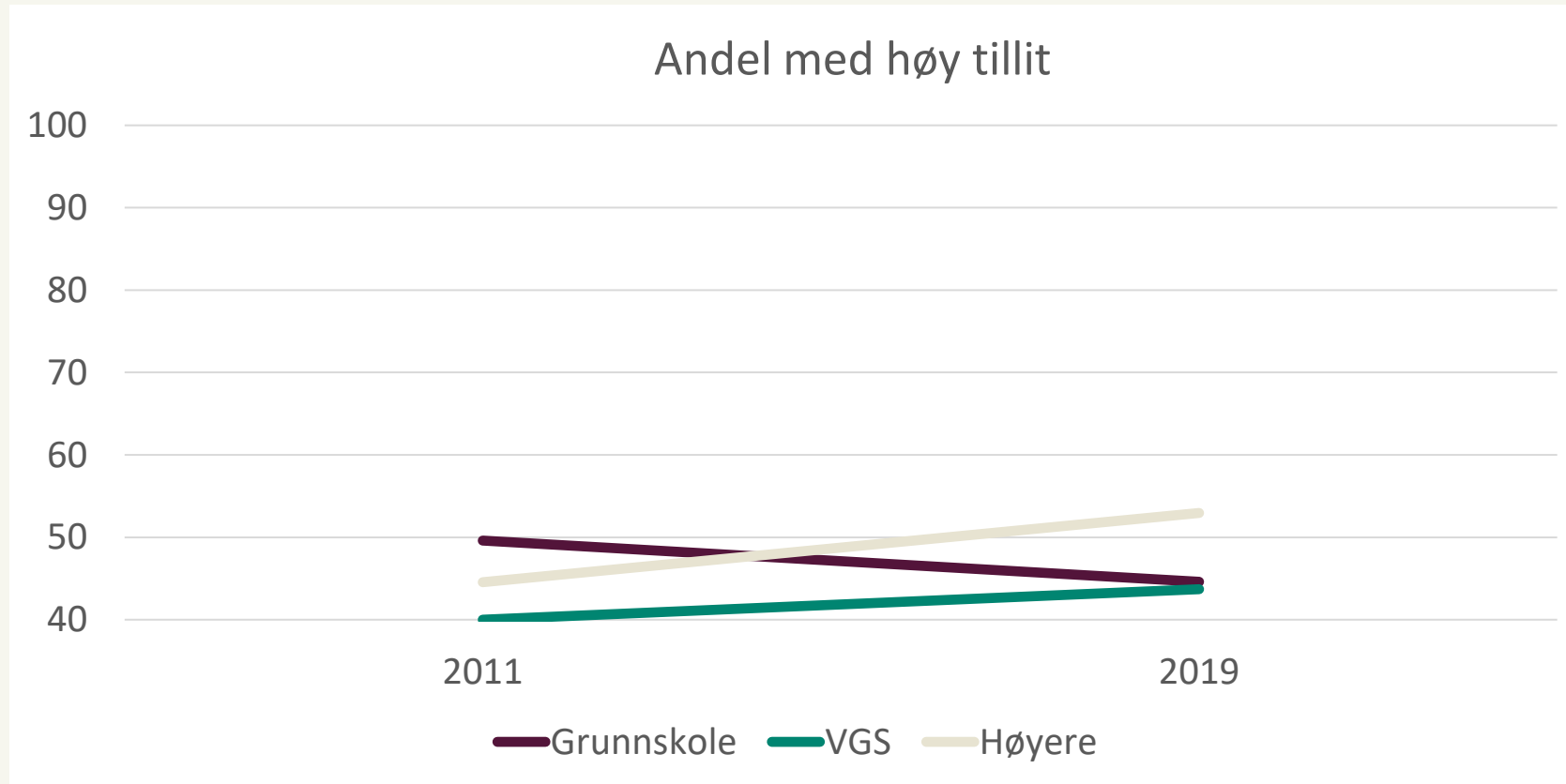

Ingen signifikant endring i tillit i noen grupper

Skolevesenet

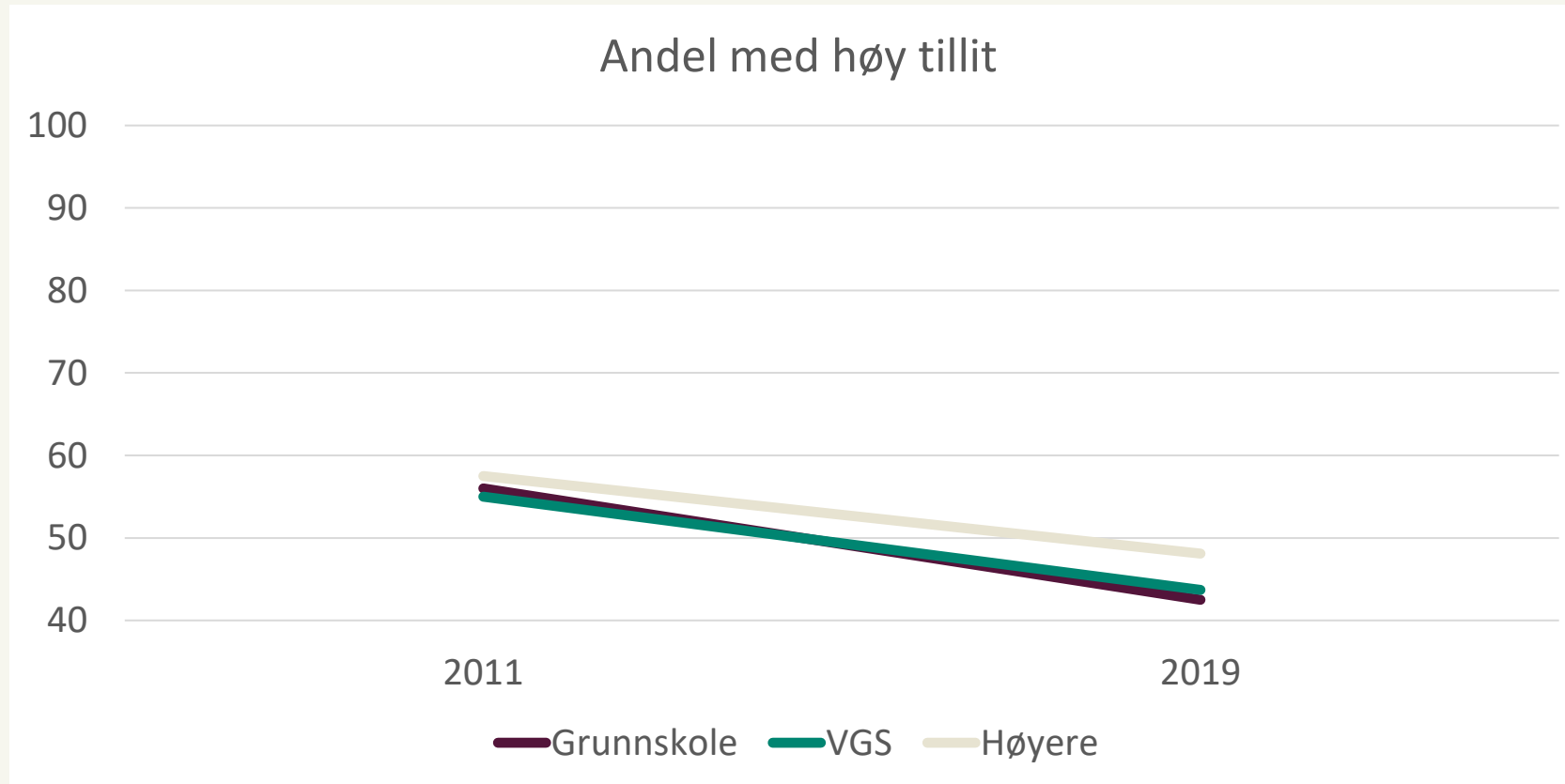

Ingen signifikant endring i tillit i noen grupper

Signifikant økning i tillit: VGS: RR=1.10; Høyere: 1.19 (p<0.001)

Kommunestyret

Signifikant nedgang i tillit: Grunnskole: RR=0.77; VGS: RR=0.80; Høyere: 0.83 ($p < 0.001$)

Oppsummering og konklusjon

- Den sosiale gradienten i nivå av institusjonell tillit ser ut til å opprettholdes og i noen grad øke
- Urovekkende fordi det truer deltakelse, inklusjon, sosial kapital, demokrati og helse og livskvalitet.
- Offentlige institusjoner må ha fokus på å bygge tillit i befolkningen generelt, og med de med lavere utdanning spesielt
- Å redusere sosiale forskjeller i samfunnet er viktig for å opprettholde høy tillit, sosial kapital, helse og livskvalitet